

Toplumsal Kurumlar - 2

1. Aşağıdaki kavram ve anlam eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Egzogami – Çok eşle evlilik
- B) Endogami – İçten evlilik
- C) Polijini – Çok kadınla evlilik
- D) Monogami – Tek eşli evlilik
- E) Poliandri – Çok erkekle evlilik

2. Günümüzün çağdaş aile tanımı yetki ve sorumlulukların eşler arasında eşit olarak paylaşıldığı demokratik aile modelidir. Aileyi ilgilendiren kararlara üyelerinin tümü katılır. Sosyal ve ekonomik değişimlere bağlı olarak bu yapıdaki ailelerin sayıları her geçen gün artmaktadır.

Parçada ifade edilen aile türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anaerkil aile
- B) Ataerkil aile
- C) Klan aile
- D) Geniş ailesi
- E) Eşitlikçi aile

3. Türk tarihinde kadının saygın bir yeri vardır. Orta Asya'da yaşayan ilk Türklerde kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Devlet yönetiminde, hakanların yanında hatun adı verilen eşleri de söz sahibiydi. Kadınlar ata binip ok atar ve savaşlara katılırlardı. Toplumda tek eşlilik prensibine bağlı kalınır, ev eşlerin ortak malı sayılırdı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk aile geleneğinde kadının yeri ve önemi büyüktür.
- B) Eşitlikçi bir aile yapısı ve anlayışı hâkim olmuştur.
- C) Türk kültüründe kadının sosyal haklarının yanında siyasal hakları da korunmuştur.
- D) Kadınlar sosyal hayata etkin bir şekilde katılmıştır.
- E) Kadınların ekonomik bağımsızlığına önem verilmiştir.

4. Aşağıdakilerden hangisi eğitim kurumunun siyasal işlevleri arasındadır?

- A) Kültürel mirası aktarmak
- B) Meslek kazandırmak
- C) Bireyi bütün yönleriyle geliştirmek
- D) Girişimci, öncü ve lider bireyler yetiştirmek
- E) Bireyi sosyal değişimlere uydurmak

5. Aşağıdakilerden hangisi eğitim kurumunun toplumsal işlevlerinden biridir?

- A) Bireyin kendine uygun meslek seçmesini sağlamak
- B) Bilinçli üretici ve tüketici yetiştirmek
- C) Kültürün devamını ve gelişimini sağlamak
- D) Siyasal tercihlerinde bilinçli yurttaşlar yetiştirmek
- E) Nitelikli insan gücü yetiştirmek

6. Eğitim bireyin çeşitli yöntemlerle toplum tarafından yetiştirilme faaliyeti olarak tanımlanabilir. Eğitimin bireyin toplumsal hayata hazırlanmasında önemli bir rolü vardır.

Buna göre eğitim kurumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireyin fiziki ve sosyal çevreye uyumuna yardım eder.
- B) Sosyalleşmenin planlı yönünü oluşturmaktadır.
- C) Kültürün aktarımını sağlayan önemli bir kurumdur.
- D) Toplumsal değişmeye engel olur.
- E) Çocukların ve gençlerin kişilik gelişimini destekler.

Toplumsal Kurumlar - 2

7. Aşağıdakilerden hangisi din kurumunun işlevlerinden biri değildir?

- A) Toplumsal istikrarı ve sürekliliği sağlamak
- B) İnsanları ahlaka ve erdeme yönlendirerek huzur ve dirliği sağlamak
- C) Dua etme yoluyla insanları ruhsal baskıdan sıyırmak
- D) Toplumsal dayanışmayı kuvvetlendirmek
- E) Neslin devamını sağlamak

8. Bazı sosyologlar dinin toplumla olan ilişkisi üzerinde dururlar ve genellikle dini toplumsal dayanışmanın kaynağı olarak görürler. Dinsel inançlar ve dinin birleştirici kuvveti, değerlerine sahip çıkan bir toplumun oluşmasına yardımcı olur. Din toplumda var olan kurumlar arasında en önemli olanlardan birisidir. Çünkü din toplumdaki kökleşmiş değerlerin kaynağını oluşturur.

Buna göre sosyologların dine bakış açısını aşağıdakilerden hangisi doğru ifade eder?

- A) Din kurallarının işleyişi topluma bağlıdır.
- B) Dini inançlar insan davranışlarını etkiler.
- C) Dini inancın doğru ya da yanlış oluşu tartışılmaz.
- D) Din, kişinin davranışlarını sorgulamasını sağlar.
- E) Din insanların bir aradalığını sağlayan güçlü bir kurumdur.

9. Her dinde belli norm ve davranış kalıpları bulunmakla birlikte, bir dinin sadece bunlarla sınırlı olduğu söylenemez. Bununla birlikte din sosyal yaşamın birçok alanında yer almış, insan davranışlarını yönlendirmiş ve sosyal bir işleve sahip olmuştur.

Bu parçadan hareketle din kurumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İbadetler ve inançlarla sınırlıdır.
- B) Toplumun önemli bir yapı unsurudur.
- C) Kurallar ve davranış kalıpları sistemidir.
- D) Toplumsal yaşamla etkileşim içindedir.
- E) İnsan davranışlarının yönlendirilmesini sağlar.

10. Tarıma dayalı geleneksel toplumlarda üretim evlerde el tezgâhlarında yapılırken, sanayi devrimi sonrasında fabrikalarda yapılmaya başlamıştır. Buna bağlı olarak norm ve davranış kalıpları değişmiş; geleneksel davranışlar giderek yerini modern davranışlara bırakmıştır.

Buna göre üretim biçiminin değişmesi aşağıdakilerden hangisinin değişmesine neden olmuştur?

- A) Aile şekillerinin
- B) Yaşam tarzlarının
- C) Dinsel inançların
- D) Şehirleşme oranlarının
- E) İnsanlar arası ilişki biçiminin

11. Geleneksel geniş aile yapısı sanayileşmenin etkisiyle değişime uğramıştır. Tarihsel değişimler aile kurumunu da etkilemiş, her çağda toplumun gereksinimlerine uygun bir toplumsal kurum haline gelmiştir.

Bu parçadan hareketle aile kurumunun değişmesinde aşağıdakilerden hangisinin belirleyici olduğu söylenebilir?

- A) Gelir düzeyinin
- B) Eğitim düzeyinin
- C) Demografik yapının
- D) Üretim biçiminin
- E) Toplumsal statülerin

12. Aile kurumunun büyük aile yapısına göre daha az sayıda kişiden oluşan çekirdek aile yapısına doğru değişmesinde belirleyici olan etken aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bireysel tercihler
- B) Ekonomik koşullar
- C) Coğrafi koşullar
- D) Kültürel sebepler
- E) Tarihî gerçekler

